

Vita Bergen

Vitabergsparken är en stor vacker park som genomsyras av en mängd fina promenadvägar. Ett gott råd är att ta en promenad på dessa för att se vad parken erbjuder.

Parken har två toppar, på den nordvästra ligger *Sofia kyrka*, på den sydöstra en *musikpaviljong* från 1907, som gestaltades i form av ett ekotempel.

Vita Bergens historia är intressant och vid en promenad kan du se många tecken från tidigare generationer. Under 1700-talet bosatte sig fattiga människor, som arbetade bland annat i traktens textilfabriker, i den oländiga terrängen kring Vita Bergen. Under sent 1800-tal omnämns området som ”stadens fattigaste och mest vanlottade trakt” vilket bland annat skildrats av August Strindberg i romanen *Röda rummet* från 1879. Detta skiljer sig helt från den bild av parken vi har idag

I början av 1900-talet påbörjades bygget av Sofia kyrka. I samband med detta ersattes byggnaderna och de kala bergen med sina vita stenhällar av en anlagd park, som därav fick parken namnet Vita Bergen. Hundratals träd planterades och gräsmattor anlades. Detta skulle ge stadsborna en upplevelse av ett stycke natur.

Fortfarande finns några före detta *arbetarbostäder* i form av kulturresevat bevarade i parkens utkanter, bland annat vid *Bergsprängargränd*, *Mäster Pers gränd*, *fastigheterna Mineralet 1 och Stenkolet 2* samt hela kvarteret *Vintertullen*.

I parkens södra del ligger *Groens malmgård* där ingår även en nyare park, Tengdahlsparke. Högt över Renstiernas gata, i parkens sydvästra del ligger *Hasse och Tages skriarstuga* från 1700-talet. I parken finns en *friluftsteater* uppförd 1954 som under sommaren används av den kommunala Parkteatern samt en mindre dansbana under tak.

En av Stockholms äldsta koloniträdgårdar, *Barnängens koloniträdgårdsförening*, ligger i norra delen av parken sedan 1906. Den anlades på initiativ av *Anna Lindhagen*. Här finns också *Stora Mejtens gränd* med före detta *Missionshyddan*.

I parken står en staty över *Elsa Borg*, ibland benämnd ”Vita Bergens ängel” och ”Vita Bergens drottning”. Hon har betraktats som Stockholms första socialarbetare. Här finns också ett *magnoliaträd*. Vid trädet utdelar Sofia hembygdsförening varje år, sedan 1969, *Magnoliapriset* som går till årets söderbo som gjort något speciellt för Söder. Alla som får priset får ett litet magnoliaträd, en planta ifrån ursprungsträdet. Det var Elsa Borgs trädgårdsmästares som planterade trädet 1933 till Elsa Borgs ära.

Under Vita Bergen finns ett atomvapensäkert skyddsrum som sedan år 2007 är ombyggd till datahall.

Så om du har tid, ork och lust vill vi rekommendera en promenad på parkens olika promenadvägar.